

TILSYNSRAPPORT

Skørbæk-Ejdrup friskole og naturbørnehave
Ejdrupvej 33, 9240
98669095 /98669095

Dato for tilsyn: 08-10-2020
Dato godkendt: -
Godkendt af:
Rapporten er dannet den: 20-10-2020

Deltagere

Helle Præstmann Heftholm, Tilsynsførende
Anette, Pædagogisk leder
Dorte, Pædagog

Læsevejledning

Denne rapport afspejler tilsynspraksis gældende for dagtilbud 0-6 års området i Aalborg Kommune. Centralt for det pædagogiske tilsyn er, at det sker ud fra en kontrol- og udviklingsorienteret tilgang, med det formål at understøtte den fortsatte kvalitetsudvikling i dagtilbuddet. Tilsynet sker hvert 2. år.

Der henvises til Koncept for pædagogisk tilsyn- på det samlede 0-6 års område Aalborg Kommune:

<https://www.aalborg.dk/media/12621662/koncept-for-paedagogisk-tilsyn.pdf>

Rapporten indeholder dels elementer fra dialog, observation og eventuelle udviklingspunkter.

Dialogen tager afsæt i temaerne: Det fælles pædagogiske grundlag, Tidlig opsporing, Sociale fællesskaber der rykker, Sprog, Sundhed og Overgange.

Observationen knytter sig særligt til temaet Sprog.

Udviklingspunkter fremsættes af den samlede deltagerkreds.

Ud fra ovenstående vurderes arbejdet og indsatserne med temaerne ud fra et vurderingsgrundlag bestående af vurderingskriterie(r) for det enkelte tema, og indplaceres efterfølgende på følgende niveauer:

Fuldstændig opfyldelse

Der er ingen væsentlige bemærkninger - Kræver ikke, at der præsteres ekstraordinært, men angiver, at kriteriet er fuldt ud opfyldt.

Omfattende opfyldelse

Der er få mindre væsentlige bemærkninger - Indsatsen tilpasses i forhold til de bemærkede områder.

Delvis opfyldelse

Der er få væsentlige bemærkninger - Indsatsen tilpasses i forhold til de bemærkede områder.

Begrænset opfyldelse

Der er væsentlige bemærkninger - Der er behov for en ny indsats på de bemærkede områder.

Utilstrækkelig opfyldelse

Der er adskillige væsentlige bemærkninger - På de bemærkede områder skal ny indsats iværksættes.

Endeligt sammenfatter konklusionen det centrale for tilsynets indhold.

Konklusion fra tilsynet

Generelt:

Det vurderes generelt, at der arbejdes med den lovmæssige ramme for alle temaer. Det vurderes, at der er et udviklingspunkt ift. at etablere en evalueringskultur og arbejde med at sikre løbende pædagogisk dokumentation. Det fremgår desuden, at der i den offentliggjorte pædagogiske læreplan (rekvireret på institutionens hjemmeside 9/10-20) mangler overvejelser om, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring indenfor og på tværs af de seks læreplanstemaer, herunder hvordan der arbejdes med målene for de enkelte læreplanstemaer.

Det vurderes generelt, at der arbejdes med lokale politikker og strategier for alle temaer.

Vurderinger ift. de enkelte temaer:

Det vurderes, at der arbejdes med det fælles pædagogiske grundlag; Barnesyn, Pædagogiske læringsmiljøer, Leg og Læring. Det fremgår af dialogen, at der arbejdes med læring gennem hele dagen, herunder i daglige rutiner, planlagte aktiviteter og børneinitierede aktiviteter, og at der gøres didaktiske overvejelser i den forbindelse med reference til elementer af det pædagogiske grundlag.

Det vurderes, at der arbejdes med at give legen og børns selvorganiserede aktiviteter betydelig plads i hverdagen. Dette eksempelvis gennem didaktiske overvejelser ift. det pædagogiske personales rolle ift. børnenes leg, fx ift. at arbejde med inklusion og ved at rammesætte legegrupper med henblik på at styrke relationer mellem børnene.

Det vurderes, at institutionen er i proces med at implementere den pædagogiske læreplan som ramme for det pædagogiske arbejde, og at ét af fokusområderne i den forbindelse er at etablere en evalueringskultur. Den skriftlige læreplan er endnu ikke færdig, men det fremgår, at der arbejdes hermed.

Det vurderes som et udviklingspunkt at etablere en evalueringskultur som en del af arbejdet med pædagogiske læringsmiljøer og i den forbindelse et udviklingspunkt at arbejde med pædagogisk dokumentation.

Det vurderes, at der arbejdes med tidlig opsporing og justering af de pædagogiske læringsmiljøer. Dette fx ved, at pp et par gange årligt gennemgår alle børns trivsel, og desuden har en løbende opmærksomhed på børns trivsel bl.a. på personalemøder. Af dialogen fremgår eksempler på, hvordan den pædagogiske praksis justeres på baggrund af børnenes behov og trivsel. Fx er der pt et fokus på især at understøtte en ny gruppe børns tryghed.

Det vurderes, at der arbejdes med sociale fællesskaber som en del af det pædagogiske læringsmiljø. Det fremgår, at der reflekteres over og gøres didaktiske overvejelser ift. børnefællesskabet og arbejdet med inklusion. Det fremgår, at det er en anerkendende og nysgerrig tilgang til børnenes intentioner i relationer.

Det vurderes, at der arbejdes med sprog og sprogstimulering med henblik på understøttelse af alle børns sproglige udvikling. Der sprogvurderes inden 3,2 år og der samarbejdes med forældre ift. fx vejledning til at arbejde sprogunderstøttende. Der arbejdes fx med dialogisk læsning og der arbejdes målrettet med sprog ift. alder og udviklingstrin i de aldersopdelte aktiviteter.

Det vurderes, at der arbejdes med børnemiljøer vurderet i et børneperspektiv. Det fremgår i den forbindelse især overvejelser over det fysiske læringsmiljø og hvordan det opleves, at det specifikke fysiske børnemiljø i børnehaven har indflydelse på børnenes psykiske børnemiljø.

Der arbejdes med sammenhængen mellem måltider som læringsmiljø og børns læring. Dette fx ved at arbejde med sprog i forbindelse med måltidet og ved at understøtte selv- og medbestemmelse.

Det vurderes, at der samarbejdes med forældre og evt. andre relevante aktører omkring tryghed i overgange. Dette eksempelvis gennem en forventningsafstemning med forældrene i forb. med opstart og en indkøring, der tager udgangspunkt i det enkelte barn og familie. I overgangen til skole er der veletableret samarbejde med naboskole og der arbejdes med overgangsmarkører i form af de samme materialer og rutiner.

Egne udviklingspunkter:

-
- Pl og pp giver udtryk for, at arbejdet med at etablere en evalueringskultur er et udviklingspunkt.

Tilsynets udviklingspunkter:

- Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring inden for og på tværs af de seks læreplanstemaer jf. Dagtilbudsloven §8, stk. 2. Der gøres i den forbindelse opmærksom på fristen for udarbejdelsen af den pædagogiske læreplan er rykket til den 31. december 2020.
- I forlængelse af institutionens eget udviklingspunkt, skal der jf. Dagtilbudsloven §9 arbejdes på at etablere en evalueringskultur, der skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø. Ligeledes har pædagogisk leder ansvar for, at der sikres løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Der kan i den forbindelse med fordel i institutionen anvendes Redskab til selvevaluering: <https://www.eva.dk/dagtilbud-boern/redskab-selvevaluering>.
- Der kan med fordel fremadrettet arbejdes med en refleksion over sammenhængen mellem arbejdet med trivselsevalueringer og justering af de pædagogiske læringsmiljøer på baggrund heraf, herunder en inddragelse af arbejdet med det fælles pædagogiske grundlag. Dette med henblik på, at den pædagogiske læreplan skal fungere som rammen for det pædagogiske arbejde.
- Der kan med fordel fremadrettet arbejdes med en refleksion over sammenhængen mellem arbejdet med sociale fællesskaber der rykker og arbejdet med den styrkede pædagogiske læreplan, herunder arbejdet med det fælles pædagogiske grundlag. Dette med henblik på, at den pædagogiske læreplan skal fungere som rammen for det pædagogiske arbejde.
- Der kan i institutionen med fordel arbejdes med en større bevidsthed om de centralt fastsatte mål for arbejdet læreplanstemaet Kommunikation og sprog, og en refleksion over, hvordan der i den konkrete praksis arbejdes hermed.

Dialogspørgsmål

1 - Dagtilbuddets forberedelse forud for tilsyn

- 1.1 - Hvordan er der arbejdet med forberedelse forud for tilsynet?

Besvarelse

Pl fortæller indledningsvis om børnehaven, herunder at det er et tilvalg for forældrene fx ift. at det er en naturbørnehave, at der er en tydelig kostpolitik og at der er hviletid med børnene.

Børnehaven er for nylig blevet opnormeret. Til sommer forventes i alt 38 børn og efter sommeren bliver ca. 30 børn.

Børnene kommer både fra Aalborg Kommune, Vesthimmerlands Kommune og Rebild Kommune.

Pl og pp har kigget dialogspørgsmålene fra Koncept for pædagogisk tilsyn igennem og har læst konceptet.

Pl og pp har informeret øvrig personale om, at der skulle være møde.

Forældrerådet er blevet informeret.

2 - Observation for temaet sprog- med inspiration fra Læringmiljømodellen

- 2.1 - **Centralt for børns sprogtilgængeligheder er, at:**

Læringmiljøet understøtter børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske personale.

Det pædagogiske personale er bevidste om, at de fungerer som sproglige rollemodeller for børnene.

Børnene guides til at indgå i fællesskaber med andre børn.

Processer

Der observeres på gensidige interaktioner.

A). Hvordan henvender pædagogisk personale sig til børnene.

B). Hvordan sætter pædagogisk personale ord på det, der sker i rutinesituationer og aktiviteter.

Besvarelse

Observation ved gruppen med de ældste børn:

Børnene skal til at spise madpakker og sidder omkring et bord under et halvtag. Ved ankomst taler pp med børnene. De taler om, at de skal på tur dagen efter og køre i bus. Pp taler med børnene om, at pp skal have mundbind på.

Pp afslutter samtalen ved at spørge børnene, om de ikke sultne og at de skal til at spise. Pp siger, at det er pigernes tur til at vælge en sang og drengenes tur til at vælge, hvad de skal tælle til.

Det høres, at pp giver få anvisninger til børnene, fx til at tage sko på eller til toiletbesøg.

Pp henvender sig med positiv guidning, fx "*Jeg vil gerne have dig med op og tisse*".

Det observeres, at pp guider børnene i opståede konflikter, fx guider pp et barn til at spørge, om et andet barn er færdig, så hun kan komme til på forhindringsbanen.

2.2 - Læreplan

Der observeres på sammenhængen mellem dagtilbuddets beskrevne intentioner i læreplanen ift. temaet kommunikation og sprog og de fysiske rammer.

A). Hvordan bidrager indretningen af det fysiske læringsrum til understøttelse af:

børnenes sproglige udvikling
interaktioner børnene imellem?

B). Hvordan er sprogunderstøttende materialer tilgængelige for børnene?

Besvarelse

Observation ved gruppen med de ældste børn:

Inden børnene spiser, tælles der samlet til 10 og der synges en sang.

Børnenes overtøj hænger på knager med skilte med børnenes navne.

2.3 - Børneperspektiv

Der observeres på, hvordan sprogbrug tilpasses det enkelte barn og den samlede børnegruppe

A). Hvordan taler pædagogisk personale med børnene om børnenes oplevelser og ideer?

B). Hvordan skifter pædagogisk personale mellem tale- og lytteposition?

Besvarelse

Observation ved gruppen med de ældste børn:

Pp lader pigerne vælge, hvilken sang, de skal starte med at synge, og lader drengene vælge, hvor meget de skal tælle til.

Det høres, at pp følger de verbale initiativer og udbygger disse i samtale med børnene. Fx høres det, at pp taler med børnene om indholdet i madpakken. De taler fx om, at der er en kerne i blommen og snakken udvikler sig til at tale om, at kernen kan plantes og blive til et træ, og en endvidere en snak om, hvilke frugttræer, der er på legepladsen.

Der tales i udvekslingstone med børnene og i et afdæmpet toneleje.

Under frokosten høres udvekslinger mellem pp og børn samt børnene imellem.

Observation ved mellemstegruppen:

Det observeres, at pp følger børnenes initiativer. Fx tager et barn initiativ til at ville fange pp og inviterer hende med ind i legen. Pp stiller nysgerrige og åbne spørgsmål til rollerne i legen og hvorfor hun skal fanges. Pp følger efter børnene og er med i legen. Det observeres, at pp inddrager andre børn, der kommer til, i legen.

Observation ved de yngste børn:

En gruppe børn har lavet en forhindringsbane og går på denne. En del af forhindringsbanen vipper og børnene skal holde balancen. Børnene søger kontakt med pp og siger, at den vipper. Det observeres, at de to pp er opmærksomme og møder børnenes oplevelse, fx forsøger den ene pp at stabilisere bænken og den anden pp taler med børnene om at være forsigtige. Et barn starter på forhindringsbanen og ytrer: "Jeg er en gymnastikpige". Barnet mister balancen og falder ned på gulvet. Pp kommer hen og trøster barnet og benævner oplevelsen ("Du faldt lige ned"). Børnene går til og fra aktiviteterne, fx forhindringsbanen, og observationen efterlader indtrykket af, at børnene selv vælger, hvad de har lyst til at lave.

2.4 - **Strukturer**

Der observeres på organisering og muligheder for arbejdet med sprogmiljøer.

A). Hvordan er fordelingen af børn og pædagogisk personale?

B). Hvordan gives der mulighed for, at børnene kan indgå i mindre fællesskaber?

Besvarelse

Ved ankomst i institutionen (kl. 11.20) er alle børn i skoven. Børnene er fordelt ved tre halvtage og pl fortæller, at børnene er inddelt efter alder. Børnene skal til at spise frokost.

Pl fortæller, at børnene efter frokost leger, og efterfølgende tager et hvil.

Ved de ældste børn er der 1 pp og 8 børn.

Ved mellemstegruppen er der 2 pp med en gruppe børn. Børnene sidder under et halvtag på trægulvet og spiser. Efter frokosten leger nogle børn under halvtaget, mens andre leger rundt omkring i skoven.

Det vurderes, at det være tale om børneinitieret lege/aktiviteter, hvor børnene laver dét, de har lyst til. Det observeres, at en pp stiller bænke og borde frem til en forhindringsbane, der går fra overdækket og hen til et æbletræ. Børnene støttes i at gå på forhindringsbanen og pp følger med og giver en hånd undervejs, når der er behov for det. Det observeres, at pp er sammen med børnene og træder til, når der opstår små konflikter eller børn, der bliver kede af det.

Ved de yngste børn er der 2 pp og en gruppe børn. Det høres, at pp laver aftaler om, hvad der skal ske og at de bliver enige om, at børnene må lege lidt. Børnene er blevet færdige med at spise og det observeres, at nogle børn leger udenfor og andre børn leger i huset. 1 pp er ved at skifte ble ved puslebord, en anden pp går til og fra med børn, der får vasket hænder og er på toilettet. Der er Duplo lego på gulvet. To børn læser i en bog og en gruppe børn er ved at lave en forhindringsbane og går på denne.

3 - Det fælles pædagogiske grundlag

3.1 - **Pædagogiske Læringsmiljøer**

Med afsæt i arbejdet med Det fælles pædagogiske grundlag, føres der tilsyn med etablering af pædagogiske læringsmiljøer. Desuden føres der tilsyn med, om der tages højde for børnenes perspektiver, og at den børneinitierede leg fremmes af det pædagogiske personale, der ligeledes værner om børnenes initiativer, fantasi og virkelyst.

Når der arbejdes med børns læring gennem hele dagen:

A). Giv praksiseksempler på, hvordan der arbejdes med, at det pædagogiske læringsmiljø tager udgangspunkt i et fælles pædagogisk grundlag

B). Giv praksiseksempler på, hvordan der arbejdes med pædagogiske læringsmiljøer, der omfatter:

- ○ Planlagte aktiviteter
- Daglige rutiner
- Børneinitierede aktiviteter

C). Hvordan rammesættes leg, således, at børnene inddrages i udformning og udvikling af leg?

Omfattende opfyldelse

Besvarelse

a)

Pp fortæller om en fast struktur på hverdagen, herunder både planlagte voksenstyrede aktiviteter, faste rutiner og børneinitieret leg/aktiviteter.

Pp fortæller, at der arbejdes med at give plads til såkaldte "farlige lege", hvor sikkerheden selvfølgelig er i orden. Pl fortæller, at børnene har gode muligheder for motoriske udfoldelse. "Farlig leg" beskrives bredt og refererer både til noget psykisk og fysisk. Det kan være ved at gynte højt, klatre eller at stille sig frem foran andre. Adspurgt til barnesyn ift. de såkaldte "farlige lege", fortæller pp, at der er en grundlæggende tro på, at barnet selv kan og at det enkelte barn har en fornemmelse af sin kunnen og grænserne herfor.

Ift. arbejdet med børnefællesskaber fortæller pp, at det handler om at give plads til at være forskellige og at kunne rumme hinandens forskelligheder.

Pp fortæller, at de er på sidelinjen ift. børnenes lege, men at det også nogle gange kræver en aktiv rolle.

Adspurgt til, hvordan arbejdet med barnesyn kommer til udtryk i praksis, fortæller pp som eksempel, at børnene hjælper med at hente brænde og inddrages i de daglige praktiske gøremål. Barnesyn kommer i den sammenhæng til udtryk ved, at børnene herved oplever mestring ift. opgaver og en selvtillid. Børnene kan spejle sig i voksenlivet. Ved at inddrage børnene i de daglige rutiner, er der også en forståelse for større sammenhænge, fx hvor brændet kommer fra.

Pp fortæller, at børnene generelt inddrages i de daglige rutiner og det er kendetegnende for institutionen.

Med udgangspunkt i et eksempel fra en hvilesituation, fortæller pp om, hvordan der arbejdes med at acceptere og anerkende barnets oplevelser af ikke at ville være i centrum. Pp fortæller endvidere om, hvordan der arbejdes med NUZO.

b)

Pp fortæller, at børnene er aldersopdelt i forbindelse med rutinesituationer (måltider og samling). Der bliver også lavet nogle ture i løbet af ugen, der giver andre muligheder ift. andre opdelinger.

Med udgangspunkt i et eksempel fra praksis, hvor der blev arbejdet med kastanjer, der blev lavet til slanger, fortæller pp om, hvordan der fx arbejdes med børnenes motoriske udvikling ved at finde kastanjerne og bore huller heri, der blev arbejdet med sprog ift. at benævne processen og social udvikling i at lære at vente på tur. Der blev samtidig understøttet en gruppefølelse ved at der laves noget særligt for denne gruppe børn.

Pp fortæller med udgangspunkt i eksempler fra praksis, hvordan der arbejdes med en omstillingsparathed hos pp ift. dagens planlægning, fx ift. at følge børnenes initiativer. Pp fortæller i forlængelse heraf, at de følger børnenes tanker og ideer. Fx når de går på tur, hvor børnene er med til at vælge, hvor turen går hen. Der arbejdes i den forbindelse med demokrati, hvor de fx stemmer om, hvor de skal gå hen. Det giver samtidig en forståelse for tal/mængde.

Ift. børneinitierede aktiviteter fortæller pp, at de er ude blandt børnene. Børnene ved, hvem de skal trække på ift. forskellige aktiviteter, da pp har hver deres styrker og interesseområder. Pp er blandt børnene og bidrager til fx at bygge huler, hvis børnene tager initiativ hertil. Pp oplever, at de børneinitierede aktiviteter udvikler sig og at der gives plads til dette. Fx huler, der flytter placering. Pp er opmærksomme på, at bakke op om dét, børnene er optaget af og de ideer, der kommer fra børnene, og giver eksempler herpå. Eksempelvis fortælles om, at en udflygt blev udskudt, da et barn havde en død mus. Pp oplevede, at børnene var optaget heraf og vurderede, at det var vigtigt at give plads og tid til dette.

c)

Med udgangspunkt i et eksempel på fælleslege, hvor pp's rolle fx er at hjælpe med at definere og justere reglerne lidt anderledes ud fra børnenes alder, udviklingstrin og aktuelle behov.

Pp fortæller, at de i høj grad er en del af legen, når børnene har lyst til, at de skal deltage. I forbindelse med børnenes lege, er pp opmærksomme på, om der er børn, der ikke er med og på at invitere ind i legen.

Adspurgt til eksempel fra observation, hvor pp deltog i leg med nogle børn (se observation) fortæller pp, at der i den forbindelse var overvejelser om at invitere andre børn ind i legen og at alle børn skulle have lov til at være med.

Pp fortæller, at der også i nogle tilfælde arbejdes med legegrupper med henblik på at støtte specifikke relationer.

Pp går også i dialog med børnene, hvis der er et behov for at ville lege med en afgrænset gruppe børn. I så fald, hjælper pp de andre børn videre.

I institutionens pædagogiske læreplan, fremgår det, at én af værdierne i barnesynet indebærer, at børnene skal have lov til bare at være. Adspurgt hertil og fortæller pp, at det indebærer, at børnene får lov til at vælge til og fra, og lærer sig selv at kende. Når barnet kommer om morgenen, får børnene tid og plads til at kunne få lov at sætte sig ned og observere, hvis det er dét, barnet har behov for.

Adspurgt til status ift. arbejdet med at arbejde med det pædagogiske grundlag i praksis, fortæller pp, at det har været forholdsvis let at gå til det pædagogiske grundlag og at det har været naturligt at arbejde herudfra.

Pl og pp giver udtryk for, at arbejdet med et etablere en evalueringskultur er et udviklingspunkt.

Pp vurderer, at der er en god sammenhæng mellem det, indtil videre, beskrevne i den pædagogiske læreplan og den pædagogiske praksis.

3.2 - Pædagogisk læreplan §8 og §9

Med afsæt i arbejdet med Det fælles pædagogiske grundlag, føres der tilsyn med, hvordan der i dagtilbuddet taget udgangspunkt i den pædagogiske læreplan som ramme for det pædagogiske arbejde og alle børn læring, herunder i arbejdet med pædagogiske læringsmiljøer. Ligeledes føres der tilsyn med arbejdet med den pædagogiske læreplan og evalueringskultur i dagtilbuddet.

A). Giv praksiseksempler på, hvordan der arbejdes med den pædagogiske læreplan, herunder sammenhængen mellem læreplanstemaerne.

B). Hvordan arbejdes der med pædagogisk dokumentation som en del af den løbende evaluering, herunder inddragelse af børneperspektivet?

C). Hvordan arbejdes der ledelsesmæssigt med rammer for løbende evaluering, med henblik på udvikling af læringsmiljøer?

Begrænset opfyldelse

Besvarelse

a)

Pl fortæller, at der er blevet arbejdet med læreplanstemaerne, men de er endnu ikke i den offentliggjorte læreplan. Der er blevet arbejdet med læreplanstemaerne enkeltvis og de er blevet drøftet i fællesskab. Der mangler finpudsning før beskrivelserne heraf kan indsættes i den pædagogiske læreplan.

Pl fortæller, at der har været besøg af konsulent fra Center for Børns udvikling ift. implementering af den styrkede pædagogiske læreplan, og der er blevet arbejdet videre herudfra.

Pl fortæller, at den pædagogiske læreplan er til løbende bearbejdning.

Pp fortæller, at de generelt oplever at være gode til at lave løbende og umiddelbare justeringer af praksis.

Adspurgt til eksempler på, hvordan der arbejdes med sammenhæng mellem læreplanstemaer, fortæller pp om frokosten og madpakkespisning. I den forbindelse er børnene aldersopdelt, og det betyder, at der kan arbejdes mere målrettet med børnenes læring. I forlængelse heraf gives konkrete eksempler på, hvordan der arbejdes med flere læreplanstemaer i forbindelse med frokosten.

Pp fortæller, at de fremadrettet vil arbejde med at evaluere og analysere aktiviteter ud fra læreplanstemaerne.

b)

Pl fortæller, at der fremadrettet på personalemøder skal arbejdes med Redskab til selvevaluering. Det er et udviklingspunkt både at dokumentere og evaluere på praksis.

Pp har tidligere brugt billeder som dokumentation.

Pp har brugt at tale med børnene om aktiviteterne som en metode til at inddrage børneperspektivet.

Pp fortæller, at de fremadrettet vil inddrage børneperspektivet ved at spørge de ældste børn, ved at observere - særligt de yngste børn og ved at spørge forældre ift. hvad de oplever hjemme.

Adspurgt til, hvordan der fremadrettet vil blive arbejdet med at evaluere den pædagogiske læreplan, fortæller pl, at det bliver en del af personalemødet løbende at justere den pædagogiske læreplan.

3.3 - Udviklingspunkter og evt. tiltag

Besvarelse

Egne udviklingspunkter:

Pl og pp giver udtryk for, at arbejdet med et etablere en evalueringskultur er et udviklingspunkt.

Tilsynets udviklingspunkter:

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring inden for og på tværs af de seks læreplanstemaer jf. Dagtilbudsloven §8, stk. 2.

I forlængelse af institutionens eget udviklingspunkt, skal der jf. Dagtilbudsloven §9 arbejdes på at etablere en evalueringskultur, der skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø. Ligeledes har pædagogisk leder ansvar for, at der sikres løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Der kan i den forbindelse med fordel i institutionen anvendes Redskab til selvevaluering: <https://www.eva.dk/dagtilbud-boern/redskab-selvevaluering>.

4 - Tidlig Opsporing

- 4.1 - *I Aalborg Kommune er der på tværs af Familie- og Beskæftigelsesforvaltningen og Skoleforvaltningen fokus på forebyggelse samt tidlig indsats. I den forbindelse arbejdes der med en fælles metode for tidlig opsporing på 0-6 års området. Arbejdet med tidlig opsporing og heraf eventuel indsats, sker i et samarbejde mellem forældre og dagtilbud. Med dette udgangspunkt føres der tilsyn med, hvordan der arbejdes med tidlig opsporing og hvordan der samarbejdes med forældre, og eventuelt tværprofessionelt, om børns trivsel.*

A). Hvordan inddrager I børne- og forældreperspektivet i forbindelse med trivselsevalueringerne?

B). Hvordan justerer I pædagogiske læringsmiljøer på baggrund af egne og fælles refleksioner i forbindelse med trivselsevalueringerne?

C). Hvordan samarbejder I tværprofessionelt ved ekstra opmærksomhed eller bekymring ift. et barns trivsel?

Delvis opfyldelse

Besvarelse

Institutionen er tilmeldt Opsporingsmodellen.

a)

Ved at have tæt dialog med forældrene. Praksis bliver tit justeret med udgangspunkt i børnene. Pp fortæller, fx at der er startet en stor gruppe af små børn og at der i den forbindelse hele tiden er tæt dialog om fx aflevering og justering af middagsluren. Pp fortæller, at de er opmærksomme på børnenes trivsel.

Et par gange i løbet af året gennemgås alle børn ift. trivsel. Børns trivsel er også en del af personalemødet og pp oplever, at det at rette opmærksomheden mod trivslen hos et barn kan gøre at tingene ændrer sig. Det er en opmærksomhed på at fange bekymringer i opløbet.

Børneperspektivet inddrages ved at observere barnet, fx hvor barnet er tilpas og ved at indgå i dialog med forældrene.

b)

Det kan fx være at have en opmærksomhed på en uhensigtsmæssig adfærd og guide barnet i en anden vej og være opmærksom på at foregribe denne adfærd.

Ift. til en gruppe med nyopstartede 3 årige børn, fortæller pp, at de har været nødt til at starte op på ny og starte fra bunden, fx ift. at arbejde rigtig meget med tryghed og tillid, og ved at arbejde rigtig meget at lære børnene rutinerne. Fx ved at italesætte, hvad der skal ske. Der gøres i den forbindelse overvejelser om ikke at gå på ture med de mindste børn i den første tid for i første omgang at få en tryghed i institutionen og få skabt nogle relationer (mellem børn og mellem pp og børn).

c)

Der samarbejdes med talepædagog, ergoterapeut og fysioterapeut.

Der er tidligere været samarbejde med PPR ift. skoleudredning.

Der har tidligere været samarbejde med tværfagligt team.

Pl fortæller, at de har valgt Opsporingsmodellen både for at få en systematik til at arbejde med trivselsevaluering og med håbet om, at det kan være med til at åbne nogle døre ift. relevant støtte ved bekymring og ekstra opmærksomhed omkring et barns trivsel.

Pl fortæller, at det tidligere har været udfordrende at få hjælp, da der er børn fra forskellige kommuner i institutionen, herunder at der er forskel på, hvor hurtigt det er muligt at få hjælp og støtte.

4.2 - Udviklingspunkter og evt. tiltag

Besvarelse

Egne udviklingspunkter:

Pp ser en tilvænningsperiode i at arbejde med trivselsevalueringerne og kan se, at det kræver mere planlægning.

Tilsynets udviklingspunkter:

Der kan med fordel fremadrettet arbejdes med en refleksion over sammenhængen mellem arbejdet med trivselsevalueringer og justering af de pædagogiske læringsmiljøer på baggrund heraf, herunder en inddragelse af arbejdet med det fælles pædagogiske grundlag. Dette med henblik på, at den pædagogiske læreplan skal fungere som rammen for det pædagogiske arbejde.

5 - Sociale fællesskaber der rykker

- 5.1 - *I Aalborg Kommune er der fastsat fælles principper for arbejdet med inklusion, der understreger, at inklusion handler om alle børn. De fælles principper er et vigtigt bidrag til omsætningen af ny dagtilbudslov og realiseringen af den styrkede pædagogiske læreplan. Arbejdet med inklusion tager udgangspunkt i principperne om børns aktive deltagelse i sociale fællesskaber, samarbejde og helhedsorientering samt fokus på udvikling.*
På baggrund heraf føres der tilsyn med, hvordan dagtilbuddet tilrettelægger praksis ud fra en fælles forståelse af begrebet inklusion, når der arbejdes med udvikling af pædagogiske læringsmiljøer og sociale fællesskaber der rykker.
- A). Hvordan organiserer I børnefællesskaber med plads til forskellighed, hvor alle børn har mulighed for aktiv deltagelse og hvor der er fokus på barnets ressourcer?
- B). Hvordan undersøger I barnets egen oplevelse af at være inkluderet?
- C). Hvordan samarbejder I med forældre om det enkelte barns oplevelse af at være en del af børnefællesskabet?

Delvis opfyldelse

Besvarelse

a)

Fx til samling, der afholdes aldersopdelt. Her er alle børn med i fællesskabet. Der er forskelligt indhold og aktiviteter til samlinger, fx sang, Kimsleg. Der vælges forskelligartede aktiviteter, så alle kan få oplevelsen af at være gode til noget. Adspurgt til, hvordan det håndteres, hvis der er børn, der ikke trives med at være ude, fortæller pp, at de lytter på dette og går ind. Det kan være en kold vinterdag, hvor et barn fryser, men ellers opleves det generelt ikke. Der er mulighed for at gå ind i hytten i skoven og fordybe sig, fx med puslespil og perler, og pp fortæller, at de arbejder ud fra, at de ting man kan lave inde, kan man også lave udenfor. Pp fortæller, at der inden opstart er en forventningsafstemning med forældrene ift. at de befinder sig meget ude og at barnet skal kunne trives med det.

I kolde perioder i løbet af året, er der med muligheder for at være inde.

Pp fortæller, at rummelighed er vigtigt i børnefællesskaberne. Det kan være særaftaler med børn, der har bestemte behov, fx fortælle pp om barn, der får lov at se på telefon under hviletiden. Pp oplever, at der er en accept og forståelse fra de andre børn.

Pp har erfaring med, at børn, der kommer fra en anden institution og har haft det vanskeligt, trives med de fysiske rammer der er i børnehaven. Fx at de er udendørs og plads til større armbevægelser. Pp oplever, at naturen og de fysiske rammer har betydning.

Pp fortæller om en grundlæggende indstilling til, at børnene gør, hvad de kan. Pp har en anerkendende tilgang og de er nysgerrige på barnets hensigter. Pp fortæller, at de i stedet for at skælde ud, er nysgerrige og spørger åbent ind til barnets intentioner. Der gives eksempler herpå.

Pp fortæller, at det også handler om at være medierende ift. opståede konflikter. Fx opfordres børnene til at tale med hinanden. Børnene får herved øje på hinanden.

b)

Pp fortæller, at det også handler om at være nysgerrig på barnets trivsel, om barnet

indgår i fællesskabet og har en aktiv rolle. Det undersøges fx ved at observere på, hvor aktive børnene lege.

Der er tidligere lavet trivselsskemaer med smiley'er og børnemiljøvurdering med børnene.

Pp fortæller, at det også kan være ved at have et tema som venskab med ældstegruppen.

Pp fortæller, at de er opmærksomme på, om der er børn, der er i periferien. Fx ved at vurdere, om barnet har behov for at se tingene an eller om der er behov for en støtte til at blive hjulpet ind i fællesskabet.

Nogle gange tages børn fra i mindre grupper, fx hvis der er behov for en kontakt. Fx for at børnene kan få muligheden for at få øjnene op for hinanden. Pp gør sig i den forbindelse overvejelser over, hvilke børn, der kan fungere godt sammen.

c)

Gennem iagttagelser og samtaler med forældre. Det kan fx være en opfordring om at deltage i sociale arrangementer/aktiviteter og indgå legeaftaler for at støtte op om relationer. Pp italesætter overfor forældrene, hvis der er nogle gode relationer eller hvis der er noget, der er hensigtsmæssigt. Fx fortæller pp om, hvordan der blev talt med forældrene om, hvordan de hjemme italesatte legen og relationerne, da det havde betydning for hverdagen i børnehaven.

Der er nogle arbejdsdage i løbet af året, hvor forældrene kan deltage. Her opleves stor tilslutning.

Der er normalt et forældrerådvalg én gang om året med spisning. Det er en god mulighed for at hilse på de andre forældre.

Forældrerådet afholder fælles kaffedage i løbet af året.

5.2 - Udviklingspunkter og evt. tiltag

Besvarelse

Egne udviklingspunkter:

Pp fortæller, at arbejdet med inklusion hele tiden afhænger af ift. de konkrete børn og børnegruppen, hvorfor det opfattes som løbende proces.

Tilsynets udviklingspunkter:

Der kan med fordel fremadrettet arbejdes med en refleksion over sammenhængen mellem arbejdet med sociale fællesskaber der rykker og arbejdet med den styrkede pædagogiske læreplan, herunder arbejdet med det fælles pædagogiske grundlag. Dette med henblik på, at den pædagogiske læreplan skal fungere som rammen for det pædagogiske arbejde.

6 - Sprog

- 6.1 - *I Aalborg Kommune skal alle børn sprogvurderes omkring 3,2 år og senest 2 måneder efter børnehavestart. Der udarbejdes i den forbindelse handleplaner i de tilfælde, hvor sprogvurderingerne giver anledning til opmærksomhed/indsatser. Som en del af arbejdet med den pædagogiske læreplan, skal der i dagtilbud arbejdes med kommunikation og sprog.*

I dagtilbuddet sprogvurderes alle børn omkring 3,2-års alderen og senest 2 måneder efter børnehavestart og der udarbejdes handleplaner (ja/nej?).

A). Hvordan arbejder I med sprog og sprogstimulering i de pædagogiske læringsmiljøer?

B). Hvordan arbejder I bevidst med at være sproglige rollemodeller?

Delvis opfyldelse

Besvarelse

Der sprogvurderes med TRAS inden 3,2 år. Det er kontaktpædagog, der sprogvurderer og alle pædagoger kan således sprogvurdere. Hvis der er bekymring, så laves der endvidere sprogvurdering via Rambøll. TRAS er tilvalgt som metode, da pp synes den er mere anvendelig. Resultatet herfra anvendes også i 3 mdrs samtalen.

Der arbejdes med handleplaner i samarbejde med forældre. Der etableres kontakt med talepædagog ved behov. Der har været oprettet sproggrupper, hvor det har givet mening. Der arbejdes med at give vejledning til forældre.

Pp ser, at det ofte er de samme indsatser, der skal arbejdes med i de enkelte aldersopdelte grupper.

a)

Ved at have en anerkendende og nysgerrige tilgang og være spørgende med hv-ord i stedet for at anvende ja/nej spørgsmål.

Med reference til samtale med ældste børn omkring frokost (se observation), arbejdes der med at tage udgangspunkt i dét børnene er optaget af og udvide dette. Fx forberedes børnene på en kommende aktivitet ved at tale om det - i dette tilfælde, at de skulle køre i bus, da de skulle i teatret. Der vil efterfølgende også blive talt med børnene om, hvad de oplevede.

Med henvisning til observation, hvor pp talte med børnene om indholdet i madpakken og en blommesten, der udviklede sig til at tale om træer i børnehaven, fortæller pp, at det er en typisk snak, der kan foregå og et eksempel på, hvordan der arbejdes med sprog i forb. med måltidet.

Der arbejdes med at italesætte oplevelser børnene oplever.

Ved behov, arbejdes der med sproggrupper.

Der er fokus på sprog i samlinger, herunder at arbejde med rim/remser og dialogisk læsning. I perioder er der også et særligt fokus og indsatser ift. enkelte børn. Det kan være et fokus på farver, hvor der gøres en fælles indsats i personalegruppe.

Der synges meget. Pp fortæller fx om et forløb med historien om de tre bukkebruse, hvor der arbejdes med sprog på forskellig vis, bl.a. via sang og sproget understøttes på varierende måder.

Pp fortæller, at der er blevet lavet historiekanon, der er tilpasset de enkelte aldersopdelte børnegrupperne. Pp tilføjer i den forbindelse, at når der

arbejdes aldersopdelt, kan der arbejde ud fra deres børnegruppens alder og udviklingstrin ift. sprog.

Der er bøger tilgængelige for børnene. Fx er der oprettet et boghus i huset med bøger tilgængelige. Det prioriteres at have bøgerne fremme også selvom de pt kan gå i stykker pga. rengøring i forbindelse med COVID-19. Under alle halvtage udendørs er der placeret bøger.

Pp oplever, at børnene gerne vil have læst historier.

b)

Der arbejdes med de understøttende sprogstrategier. I nogle perioder er der mere bevidsthed om det end i andre perioder.

Det er en vigtig del af omgangstone fx at holde et afdæmpet toneleje, tale pænt til hinanden og hilse på hinanden.

Pp bruger at lege med sproget, fx gennem rim og remser.

6.2 - Udviklingspunkter og evt. tiltag

Besvarelse

Tilsynets udviklingspunkter:

Der kan i institutionen med fordel arbejdes med en større bevidsthed om de centralt fastsatte mål for arbejdet læreplanstemaet Kommunikation og sprog, og en refleksion over, hvordan der i den konkrete praksis arbejdes hermed.

7 - Sundhed

- 7.1 - *I Aalborg Kommune er der en særlig sammenhæng mellem sundhedspolitikken og FN's verdensmål nr. 3 om at "sikre et sundt liv for alle og fremme trivsel for alle aldersgrupper". Det indebærer, at børnemiljøet skal vurderes med børnenes øjne, ligesom børnenes oplevelser af børnemiljøet skal inddrages i vurderingen af børnemiljøet, afhængigt af børnenes alder og modenhed. Der lægges vægt på, at børnene inddrages i forbindelse med forhold, der vedrører dem selv, jf. FN's Børnekonventions artikel 12 om barnets ret til at give udtryk for sin mening og krav på, at denne mening respekteres. Arbejdet med sundhed og børnemiljøet omhandler desuden måltidskultur, herunder dagtilbuddets arbejde med læring i forbindelse med måltidet: rammen om måltidet, det sunde måltid og lighed i sunde vaner. På baggrund heraf føres der tilsyn med, hvordan det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø fremmer børns trivsel, sundhed, udvikling og læring. Ligeledes hvordan børnemiljøet vurderes i et børneperspektiv.*

A). Hvilke overvejelser gør I jer i forbindelse med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø således, at det styrker trivsel, udvikling, læring og dannelse hos børnene?

B). Når børnemiljøet skal vurderes i et børneperspektiv, hvordan arbejder I så med at inddrage børnene i denne vurdering?

C). Hvordan arbejder I med børns læring før- under og efter måltider?

Omfattende opfyldelse

Besvarelse

a)

Ift. de fysiske rammer, herunder at børnene opholder sig i naturen og er meget ude, oplever pp, at det er med til at give fysisk og psykisk trivsel. De fysiske rammer gør, at der er mulighed for at bruge sin krop varieret og der arbejdes med forskellige muligheder for motorisk udfordring. Fx muligheder for at gå i ujævnt terræn (op og ned af små bakker). Der arbejdes med forskellige udendørs miljøer/stationer, fx åbne og lukkede områder. Pp vil gerne, at de udendørs stationer og områder supplerer hinanden. De ældste børn er placeret længst væk, da det giver mulighed for at kunne udforske området på egen hånd og komme ud af syne.

Adspurgt til om børn er blevet væk i det forholdsvis store område uden hegn, fortæller pp at der det nogle gange er sket, og at der er udarbejdet en handleplan for, hvordan sådanne situationer skal håndteres. Ved børn, der har tendens til at ville søge væk er der ekstra opsyn med børn. Pp har en opmærksomhed på, at det kan ske. I løbet af dagen bliver børnene talt flere gange.

Ift. det psykiske børnemiljø, fortæller pp, at det indebærer, at børnene skal have lov til bare at være. At børnene oplever en ro, at børnene ikke bliver forstyrret og der er plads til at fordybe sig. Børnene skal opleve en tryghed og tillid - Det er det vigtigste. Der arbejdes med kontaktpædagog og denne sørger for en tæt kontakt især i opstartsfasen. Pp oplever, at børnene kan blive utrygge, når bevæger sig væk fra børnehavens område, så de går ofte de samme ture for at give en forudsigelighed.

Pp fortæller, at det giver tryghed for børnene, at de oplever at blive set og ved at pp spejler børnene. Pp fortæller, at børnene har oplevelsen af, at de voksne er der.

Der er en fast rutine i hverdagen, fx en klokke, der ringer til spisning. Den faste struktur giver en tryghed og forudsigelighed.

Ift. det æstetiske børnemiljø, fortæller pp fx om overvejelser om lys i den udendørs hytte, fx at det skal være et rum, der indbyder til ro. Når børnene befinder sig i naturen, oplever de naturligt, at der nogle gange er lys, fx hvis solen skinner, og andre gange mørkt. Det æstetiske børnemiljø skal være så naturligt som overhovedet muligt. Der er primært naturlegetøj og meget lidt plastiklegetøj. En af pp laver forskellige fantasifulde ting til legepladsen, fx en "vinke" hytte og et vinketræ på legepladsen. Tingene på legepladsen laves ofte sammen med børnene.

b)

Der er tidligere lavet børnemiljøvurdering (se besvarelse vedr. temaet Sociale fællesskaber der rykker).

c)

Pp gennemgår overordnet rutinen i forb. med måltidet.

Klokken ringer, så børnene ved, at de skal spise og de skal til at afslutte legen. Det giver en forudsigelighed.

Børnene skal vaske hænder og i den forbindelse lærer de at vente på tur. De skal stå på en mælkekassen, så der er samtidig noget motorisk udfordring. Der er nogle sansemotorisk indtryk gennem temperaturen på vandet (koldt og varmt).

Efterfølgende skal børnene finde hen til deres gruppe, og der er i den forbindelse en læring i at fastholde barnet i opgaven og ikke vende tilbage til legen. De fleste børn kan selv bestemme, hvor de vil sidde. Pp fortæller dog, at nogle børn har brug for en fast plads af forskellige årsager, og så tages der hensyn til dette. Nogle børn har en fast plads ud fra en vurdering af, hvad der fungerer bedst.

Børnenene vælger selv, hvem de vil sidde ved. Adspurgt til overvejelser ift. læring i den forbindelse, fortæller pp at det indebærer en sociale læring, fx ved at være i relationen med sine venner under måltidet. Fx gennem samtale under maden, der fortsætter fra legen, og der kan udbygges legen efter måltidet.

Børnene rydder deres madpakker op efterfølgende og der er i den forbindelse en læring i at holde styr på madpakken.

Pp fortæller, at måltiderne er en fast rutine og fungerer som nogle fixpunkter for børnene i løbet af dagen. Det kan fx give en forudsigelig ift. hvornår de bliver hentet (fx før/efter eftermiddagsmad).

7.2 - Udviklingspunkter og evt. tiltag

8 - Overgange

- 8.1 - *I Aalborg Kommune skal der skabes helhed og sammenhæng for alle børn i pædagogiske tilbud og overgange mellem disse med udgangspunkt i den forståelse, at det er forældrene, der følger barnet gennem hele dets liv og at barnet og forældrenes ressourcer er i centrum. En sammenhængende overgang i Aalborg Kommune bygger på gældende politik på området.*

Det gælder både i overgange fra hjem til dagpleje/vuggestue og i overgange fra dagpleje/vuggestue til børnehave, i overgange mellem dagtilbud samt i overgange fra børnehave til skole.

På baggrund heraf føres der tilsyn med, hvordan der skabes sammenhængende overgange til og fra dagtilbud, mellem dagtilbud og skole, samt hvordan der samarbejdes med forældre herom.

A). Hvordan skaber I en sammenhængende overgang for alle børn og forældre til og fra dagtilbud?

B). Hvilke tegn ser I på, at børnene oplever sammenhængende overgange og hvordan justerer I pædagogisk praksis herefter?

C). Hvad kendetegner jeres læringsmiljø det sidste år i dagtilbuddet så der skabes sammenhæng med børnehaveklassen?

Omfattende opfyldelse

Besvarelse

a)

I overgangen til børnehaven oplever pp generelt, at institutionen er et aktivt tilvalg. Pp vil gerne, at forældrene skal komme på besøg, fordi de tilbyder noget andet end andre institutioner, herunder de fysiske rammer, en bestemt kostpolitik og at der hviles hver dag (hvor barnet evt. falder i søvn). Der er en forventningsafstemning med forældre i starten. Forældre og børn inviteres til at komme inden opstart. Dagplejere og andre institutioner er velkomne og det opleves, at de kommer på besøg i forbindelse med overgange. Der er åbent hus én gang om året. Her inviteres lokale dagplejere.

Pp har fundet ud af, at der er materiale, der anvendes i dagplejen som de med fordel kan anvende i børnehaven for at skabe en rød tråd (fx sange og lege).

Der er en opstartssamtale, hvor der stilles bestemte spørgsmål til forældrene, fx ift. børnenes udvikling, for at få et forhåndskendskab til barnet.

Der er en stille og rolig opstart, der aftales individuelt. Det kommer an på det enkelte barn og familiens muligheder.

Adspurgt til, hvad der er det vigtigste ift. opstarten fortæller pp, at det er at svare på alle forældrenes spørgsmål. Jo mere trykke forældrene er, jo mere trykke bliver børnene.

Forældrene opfordres til at komme med det samme, hvis der er noget, og de anerkendes herfor.

I overgangen fra børnehaven, arbejdes der med det samme materiale som i skolen og der er derfor en rød tråd. Fx er der morgensang på skolen og det indføres også ved de ældste børnehavebørn. Der arbejdes med Hop om borg (Legeøen) i børnehaven og i skolen arbejdes der videre med sammen materiale.

b)

Læringsmiljøet det sidste år i børnehaven opleves meget enkelt, da skolen er lige ved siden af. Overgangen opleves som naturlig. Børnene kan fx se, hvad der foregår i skolen, da børnene kan se skolebørnene, når de holder frikvarter. Der er en grundlæggende tillid og kendskab til skolen.

Fra april bliver de ældste børn "Skolopendre", og der er et besøg på skolen én gang om ugen, hvor de fx ser, hvor toiletet er. Børnene bliver inviteret ind i en klasse og er med i 0. klasse. Der er en opdagelsesfase den sidste tid i børnehaven. I overgangen i år har det dog været vanskeligt pga. COVID-19, og det opleves, at børnene i år har været mere utrygge.

Der er et tæt samarbejde med SFO, da leder af børnehaven også er leder for SFO. Der er også et godt samarbejde med 0. klasseleder, der kommer på besøg og får en overlevering.

8.2 - Udviklingspunkter og evt. tiltag